VOL. 58, No. 21, NOVEMBER 1, 1966. 58. ÉVF., 21. SZÁM, 1966. NOVEMBER 1.

Evangéliumi Hírnök

GOSPEL MESSENGER

Official Organ of the Hungarian Baptist Union of America — Az Amerikai Magyar Baptista Szövetség hivatalos lapja

JÉZUS mondá: "De kell, hogy előbb hirdettessék az evangélium minden nép között." (Márk 13:10.)

ÍRÁS—OLVASÁS

FRANCIS BACON, a neves angol filozófus (1561—1626) a szerzője annak a híres mondatnak: "Reading maketh a full man, conference a ready man, and writing an exact man." — Az olvasás teljes emberré, a tanácskozás kész emberré és az írás pontos emberré tesz!

E mondat kétharmad része dicséri az írást, akár olvassuk, akár végezzük. Emberiségünk nagy kincse, talán legnagyobb kincse az, hogy beszélünk és írunk; hogy gondolatot közlünk szóban, vagy írásban és gondolatot megörökítünk.

A betű megörökítő képessége révén tudjuk, hogy mit gondolt Mózes, Dávid, Pál, János és az Úr Jézus. Amikor írunk vagy olvasunk, legértékesebb emberi ajándékunkat használjuk.

Konferenciáinkon közbeszéd tárgya az, hogy ameddig lesz magyar baptista irodalom, addig lesz baptista szövetség és valamilyen formában létező baptista misszió. Ez a megállapítás magyar baptista irodalmunkat missziónk idegrendszerévé teszi. Az irodalom közöl, tanít, biztat és lelkesít. Az irodalom bizonyítja, hogy élünk. Az irodalom élteti a reménységet, szétszórtan élő baptista testvéreink szívében.

1. Irodalomról való elmélkedésünk közben felmerül a kérdés, melyik fontosabb: a betű vagy a pénz? Mindkettő fontos, de ha mint embereknek lelkes lényeknek választanunk kellene, melyiket tennénk első helyre? Az emberek többsége a pénzt helyezné a betű fölé, de az emberiség nemesebb része mégiscsak a gondolatot megőrző betűt és írást választaná. A gondolat előbb volt, mint az ember. Isten teremtő gondolata hozta létre a gondolkozni tudó embert. Az irodalom éppen azért fontos, mivel legnemesebb emberi tulajdonságainkkal áll kapcsolatban. Ha a világ felhasználja és kihasználja az irodalom végtelen lehetőségeit értéktelen ügyre, erkölcstelenségre és rosszra, vétkezünk, ha mi krisztusiak nem használjuk fel arra, amire Isten adta. Ha a világ tesz vele sok rosszat, az a világ bűne és ha mi nem teszünk vele jót az a mi bűnünk.

2. Keressük a magyar baptista irodalom fenntartásának a módjait és lehetőségeit. Nézzünk szét házunk táján, mit tehetünk? Adakozhatunk. Az Az "Irodalmi Nap"-on és minden nap segíthetjük pénzünkkel a betűket nemes harcukban. Előfizethetünk lapjainkra és vásárolhatunk könyveket.

Gondoljunk arra a lehetőségre, amely a lap ajándék-előfizetésével áll rendelkezésünkre. Karácsonykor, születésnapi alkalmakkor törjük a fejünket: mit adjunk gyermekeinknek, rokonainknak és ismerőseinknek? Az Egyesült Államokban szokássá vált az, hogy ajándékként előfizetnek egy lapra. Milyen sok jót tehetnénk szeretteinknek és ismerőseinknek, ha előfizetnénk részükre az Evangéliumi Hírnök-re. Ilyen módon könnyűszerrel meg lehetne kétszerezni lapunk példányszámát. A szerkesztő pedig örömmel értesítené a megajándékozottat, hogy a lap valamelyik szülő, testvér, vagy ismerős szívességéből jár neki. Ilyen módon még óhazai testvéreinknek is járhatna a lap. Ez a három dolláros ajándék értékesebb, mint az, amit a lomtárba tennének, vagy újabb szokás szerint tovább ajándékoznának. Gondoljunk az áldásra, amit a lap vihet szeretteinknek s ne feledjük el, hogy az Evangéliumi Hírnök évente huszonnégyszer figyelmezteti a megajándékozottat arra, hogy valaki gondolt rá és jót kívánt neki.

3. Olvassunk és írjunk. Az irodalom k ö z ö l. Közöl eseményt, tapasztalatot, meglátást, örömhírt és gyászhírt. A hivő irodalom természeténél fogva az építő, vigasztaló és lelkesítő gondolatokat és eseményeket közli. Szomorú hírek az élettel járnak s azok

(Folytatás a 4. oldalon)

Felhívás olvasóinkhoz

A posta központi hivatala értesítése alapján kérjük kedves olvasóinkat arra, hogy "ZIP CODE" számaikat haladéktalanul küldjék be Szász testvérhez, mert a jövő év kezdetétől nem továbbítják azokat a másodrendű postázásokat, amelyekről ez hiányzani fog. Szász testvér címe a következő:

MR. JOHN SZASZ
1619 Edward Avenue N. E.
CANTON, OHIO 44705.

HAGYJAD A TE UTADAT AZ ÚRRA!

Fordítsuk figyelmünket a Szentírásnak egy bölcs tanácsára, mely a zsoltárok könyve 37. fejezetében, az 5. versben van megírva:

"Hagyjad a te utadat az Úrra és bízzál benne, majd ő teljesíti!"

Ez a bölcs tanács immár 3000 éves. Aki annakidején adta, a gyakorlati hitélet tanítómestere volt és amit tanított, nem volt szürke elmélet, sem szőrszálhasogató bölcselkedés, hanem az élet tapasztalatából leszűrt tanulság. Dávid királyról van szó, akinek élete útja meglehetősen tekervényes volt, vagyis, váltakozó eseményekkel tarkítva.

Pályafutását mint pásztorlegény kezdte és mint nemzetének koronás királya fejezte be. Közben, hosszú éveken át mint földönfutó tengette életét, mert az elődje, Saul király, halálra kergette. Pásztorbotjának nyoma veszett, a harci bárdja rég eltűnt és királyi koronája is elkallódott, de zsoltárainak fenséges gondolatai még ma is tündökölnek a Szentírás egén. Lelki tanítása az évezredek során mitsem veszített értékéből és napjainkig meglepően időszerű maradt.

Hagyjuk utunkat az Úrra, tolmácsolja a mi alapigénk, másszóval bízzuk életünk sorsát Istenre. E világ bölcsessége úgy véli, hogy mindenki a maga szerencséjének kovácsa. Ámde az úgynevezett szerencse sok esetben nagyon merev és nehezen formálható anyagnak bizonyul, mely ritkán enged a kalapács ütésének.

Hány ember volt már, aki nagy vehemenciával nekilátott az efajta kísérletnek, de aztán, ahelyett, hogy a vélt szerencséje kovácsa lett volna, a boldogságának sírásója lett. Aki ezzel szemben élete útját a Mindenható Isten kezére bízza, sok csalódástól és balsikertől szabadul meg.

Életünk útját Istenre bízni! Mit értsünk ezalatt? kérdezhetné valaki. Talán azt, hogy az eseményeknek ölbetett kézzel szabad folyást engedjünk és hogy ne törődjünk azzal, hogy mit hoz a holnap? — Semmiképpen! Vagy azt a fatalista életelvet, jelenti talán: Én nem törődöm semmivel és belenyugszom mindenbe, jöjjön, aminek jönnie kell! Ezt jelenti talán? Semmiesetre.

A Szentírás intelme: Hagyjad a te utadat az Úrra, nem akar elfásítani, hanem felébreszteni. Arra figyelmeztet, hogy a sokféle tennivalónk és sürgős ügyünk mellett ne feledkezzünk meg a legfontosabb teendőről, arról, hogy a lelkünk ügyével törődjünk.

Az élet egy folytonos küzdelem. A kenyérkereset gondja, a nehézségek leküzdése, a feladatok megoldása, az egészségünk megtartása és még sok egyéb, nap-nap után felmerülő feladat, kisebb-nagyobb gondot okoz. Mindez probléma, de az embernek legnagyobb és legfontosabb problémája, amely mellett minden más eltörpül, az életnek helyes célkitűzése.

Az országutakon útjelzők vannak és a város forgalmát hivatalos közegek irányítják. Az életünk útjának vajon melyik jelző szab irányt és a körülöttünk zajló események forgatagában vajon ki teremt rendet? Merre visz és hova sodor minket az élet árja? Akinek szívét az ilyen kérdések nyugtalanítják, útbaigazító tanácsban részesül a mai alapigénkben: Hagyjad a te utadat az Úrra és bízzál benne, Ő majd teljesíti!

Mimódon történhetik ez? Egy, a modern életből merített példa megmagyarázhatja. Aki külföldre utazik, esetleg európai körútra indul, számos apró problémával kénytelen bajlódni. Még odahaza az útlevél és a vízumok megszerzése, útközben a vámvizsgálat és átszállás, külföldön az idegen nyelv és elszállásolás kisebb-nagyobb problémát jelent. De csak annak, aki mindezt maga akarja elintézni. Ha azonban útja rendezését egy utazási ügynökségre bízza, az úti kalamitások egy tizedükre fognak csökkenni és aki társasutazásban vesz részt, úgyszólván teljesen mentesül ezektől. Az utasra ez esetben csak két dolog hárul: szándéka bejelentése és a költségek lerovása.

Ez a példa persze nem fedi minden vonatkozásban a mai elmélkedésünk tárgyát. Mennyországba nem lehet menetjegyet váltani, sem személyesen, sem másként. Egyházi szervezetnek sem lehet közvetítő szerepe az üdvösség elnyerésében. Az üdvösség elnyerése mindenkinek személyes ügye, magával az üdvözítő Krisztussal.

Ember fia nem lehet közvetítője embertársának az örök élet elnyerésében. Csak egy valaki képes erre, az Isten Fia. A Szentírásnak errevonatkozó tanítása világos és egyértelmű: "Egy az Isten és egy a közbenjáró Isten és ember között, Jézus Krisztus, aki önmagát adta váltságul mindenkiért!" Így olvassuk az első timótheusi levél 2. fejezetének az 5. versében.

De egy vonatkozásban tanulságos a fenti példa, az utas az arra illetékesre bízta ügye rendezését. A Szentírás is erre biztatja az élet vándorát: Hagyjad a te utadat az Úrra és bízzál benne!

Ez a szíves felszólítás téged is illet, kedves olvasóm! Ha életed egén vészfelhők tornyosulnak és körülötted a táj elsötétül: Bízzad sorsodat Istenre, hatalmas keze megóv és kiragad a veszélyből.

Ha életed valamelyik fordulójánál tanácstalanul állsz és keresed a helyes irányt: Hagyjad az Úrra és bízzál benne, Ő bizton célhoz vezet.

Ha problémák gyötörnek és tétova lelked nem talál megoldást: Hagyjad ügyedet az Úrra, Ő látja szíved vergődését és ha hozzá kiáltasz, megsegít.

Ha a bűn útvesztőjében bolyongsz és nem találsz kiutat, hívjad segítségül a bűnösök Megváltóját, hogy kiszabadítson és a tévútról a helyes ösvényre vezessen.

Aki benne hisz, Istenhez kiált és Szentlelke vezetésére bízza magát, megszabadul lelke gyötrődésétől s elnyeri szíve igaz boldogságát, az isteni békesség ajándékát.

Lant E.

Ez a három szó: "Meg van írva!" — olyan fegyvertár, melyben ezrével vannak hatalmas férfiak pajzsai. Nem egy fegyver ez, hanem a fegyverek ezrei, sőt tízezrei.

* * *

Akik Jézust mint királyt akarják szolgálni, kell hogy az alázatosság bérelt ruháját viseljék, nem pedig a fennhéjázó önteltség skárlát díszét.

Micsoda dolgom vagyon nekem Veled?

(Ján. 2:1—4)

Jézus az alázatosságnak legszebb, legdicsőbb példaképe. De ne gondoljuk azt, hogy alázatosságában mindent elnézett, mindent elhallgatott, mindenki előtt meghajlott, mindent másoknak tetszésére tett volna. Hiszen akkor az Ő alázatossága nem erény, hanem szánandó gyengeség lett volna!

Vannak jó emberek, erkölcsösek, akik soha senkinek ellent nem mondanak, akik a legkisebb kellemetlenségtől is úgy félnek, mint a legveszedelmesebb vadálattól, s inkább készek az igazság felett elnézni, letaposni, mint maguk ellen bárkinek a kedvetlenségét előidézni —, az ilyen kedves, szelíd és jó emberek, ha nem ártanak, de nem is használnak a társadalomnak, sőt kárára vannak a közjónak.

Jézus szelíd és alázatos volt, de ahol az igazság érdeke úgy kívánta, kérlelhetetlen szigorral is tudott fellépni. Kikelt a farizeusok képmutatása ellen, kikelt az emberek hitetlensége ellen és kikelt a tévelygés és hamisság utai ellen; s ezen tisztének teljesítésében nem gátolta Őt az embereknek sem tetszése, sem kárhoztatása.

A kánai menyegzőn is, ahol a vizet borrá változtatva első nyilvános csodáját vitte véghez, példát adott arra, hogy az alázatosságot eréllyel kell összekötnünk. Midőn Mária, az Ő anyja eme két szót mondá neki: "Nincs boruk!" Jézus egyenesen ezen feleletet adta neki: "Micsoda dolgom vagyon nekem veled, asszony?" Mintha másszóval ezt mondta volna Jézus: "Asszonyom, ne avatkozzál az én messiási küldetésembe!"

Jézus, mint Messiás, mint a világ Megváltója, csodatevő erővel is fel volt Istentől ruházva. Mária tudta, hogy az ő fia csodatevő erővel bír, nagyon szerette volna Őt ezen erő közlésében némileg kormányozni és igazgatni, csodatevő erejét mutogatni. Ott volt a sok vendég a menyegzőn, s lakoma közben a bor elfogyott az edényekből. Ekkor Mária, hogy a hiányon segítsen, odaszólt Jézushoz, ezt mondá neki: "Nincs boruk!" Jézus megértette, hogy mire céloz Mária eme két szóval; megértette, hogy Őt Mária arra figyelmezteti, hogy vegye azonnal igénybe csodatevő erejét, hogy legyen elég bor a vendégeknek, inkább több, mint újból fogytán legyen. Jézus látja, hogy az ő anyja hivatlanul avatkozik az Ő messiási tisztébe, s egyszerűen így válaszol neki: "Micsoda dolgom vagyon nekem veled?" Te azt akarnád, hogy én a vendégek kedvére műveljek csodát! A csodatételnek nem testi, nem ilyen alacsony célja van, mint azt te gondolod, azért az én messiási tisztembe ne avatkozzál.

De hányszor megtörténik az, hogy amidőn mi vagyunk kormányzók valamiben, mégis mások által kormányoztatunk és valami dolgot önelhatározásunk szerint kellene tennünk és mégis, nem a magunk lábán járunk?! És így történik az is, hogy nemcsak a városok és megyék, de sokszor egész országok is láthatatlan hatalmak befolyása és uralkodása alatt állnak. Sokan még a családi élet ügyeibe is beleavatkoznak, jogtalanul belepiszkálnak, amelyeknek rossz következményei szoktak lenni.

Jézus, amikor megjelent a kánai menyegzőn, már akkor megkezdte a messiási hivatalát, már tanítványait is kiválasztotta, s azok kíséretében jelent meg a menyegzőn. A lakomaasztalnál bizonyára igen épületes dolgokról beszélt, s készítgette a vendégsereget a messiási tiszte szerint a lelki újjászületésre; készítgette arra, hogy hitet támasszon a jelenlevőkben.

Jézustól semmi sem volt távolabb, mint a saját dicsőségének feltüntetése, hatalmának mutogatása, a tündöklést nem kereste. A tapsokat, s olcsó árú magasztalásokat soha sem kívánta. Ő akkor nyúlt az isteni hatalmához, amikor annak helye és ideje volt; nem mulattatás, s nem is magának vagy édesanyjának pompáztatása végett kívánt ő csodát tenni, hanem egyenesen az emberek üdvének előmozdítása végett; Ő nem magát, hanem a bűnös emberiséget kívánta csodatevő hatalmával megdicsőíteni. Hány szülő van, aki minden áron azon igyekszik, hogy az ő gyermeke tűnjék ki mindenütt mindenben. És sok olyan nyegléket találunk, akik még a tudománynak ábécéjét sem végezték el, máris mint világítótornyok akarnak lámpásolni, vezérszerepet betölteni. Éppen azért, midőn Jézus látta, hogy Mária talán hiúskodó szándékból akarna vele csodát műveltetni, határozottan helytelennek nyilvánította kívánságát és azért mondá: "Micsoda dolgom vagyon nekem veled?"

Szelíd volt Ő mint a bárány, de ahol tiszte úgy kívánta, tudott Ő akaraterőt is kifejteni, s a helytelenséget és igazságtalanságot — bárhonnan származott is az —, mindig visszautasította. Szelíd volt Ő beszédében, társalkodásában, de tudott Ő, ha kellett, erős hangon is beszélni; mert ha bűnt, hibát kellett megtámadnia, ott mindenkor határozottan lépett fel s nem tartózkodott a személyeknek érzékenysége miatt.

Jézus beszéde és felelete habár erélyes, de sértő soha sem volt; meglátszik és kitűnik ez abból, hogy Mária nem haragudott meg reá, nem vette zokon a feleletet, belátta a fia szavainak igazságos voltát és önhasznára fordította azokat. Fordítsuk mi is Jézusnak örökérvényű beszédét lelkünk hasznára, üdvére és boldogságára.

J. S. Faze
ny. lelkipásztor

Egyik áldás lépcsőfoka a másiknak; a szentéjből tovább vezet az út a szentek szentéjébe.

* * *

Jézus nem aranyszemcse, hanem aranytömb.

* * *

Nem takaríthatja be az aratást az, aki vonakodik a talajt idejében feltörni.

* * *

A szó: 'Atyám!' egy egész mennyországot foglal magába.

* * *

A mennyei Atyának gondja van gyermekeire, szerető szíve törődik a benne hívők minden bajával. Az, aki a csillagok számát ismeri és nevükön szólítja, — ígérete szerint —, bekötözi a megtört szívet és meggyógyítja a vérző sebet. Az, aki a napot meggyújtotta, így szól: ''A megrepedt nádat nem töröm el és a pislogó mécsest nem oltom ki.''

A SZERKESZTŐ ROVATA

Valamit az irodalomról

AMIKOR irodalomról beszélünk, egybe kell foglaljuk a: papírt, tollat — a későbbi pennát, amely előde után szintén a "toll" nevet kapta —, tintát és természetesen a betűt is. Pár mondatban hadd tegyünk ezekről említést külön, mivel ma már annyira természetes tárgyak lettek, hogy csak nagyon kevesen gondolnak arra, hogyan és honnan jutottak hozzánk ezek a nagyon fontos anyagok:

A papírt az arabok kezdték készíteni abban a minőségben, melyben ma is használjuk — természetesen, nem ennyire tökéletesen —, a X. században, az ő hódításaik idején s vele teljesen kiszorították a forgalomból a papiruszt, amely a nevét viselő fának háncsaiból készült s a kínaiak nagyban foglalkoztak vele.

Acélból készült tollal, kb. 150 éve kezdtek írni az emberek — vagyis egyesek. Annak előtte szárnyas állatok repülő tollait faragták hegyesre és azzal írtak.

A tintát a kínaiak kezdték készíteni, de először csak koromból. Emlékszem, még abban az időben is, amikor én kezdtem iskolába járni, nehezen száradó tinták voltak, hogy a frissen leírt betűket csak óvatosan lehetett itatós papírral felszárítani. Ma már azonban olyan anyaggá fejlesztették, hogy azonnal megszárad a papíron. De sok kísérletezést igényelt ez és valakinek elismeréssel tartozunk érte.

Amikor az írott betűk készítésének eredete után kutatunk, ennek szálai Kínába vezetnek vissza. Feltalálója egy Pikhing nevezetű kovács mester volt.

Európában Gutenberg János találta fel a betű készítését és a nyomdagépet is.

Nagyon érdekes az, hogy amikor a kínaiak első nyomtatott munkájukat kiadták, az egy "buddhisztikus" imakönyv volt, Gutenberg pedig, a teljes Szentírást adta ki nyomtatva.

Magyarországon Mátyás király állított fel nyomdát Budán, Hess András vezetése alatt, de ennek nyoma veszett.

Ötven évvel később Komjáti Benedek, Pál apostol leveleit, s aztán Pesti Gábor a négy evangéliumot adta ki magyar nyelven.

Szinte rosszul hat ránk az, hogy ki kell hangsúlyozzuk, hogy "magyar nyelven", holott Magyarországon történt. De tudnunk kell azt, hogy — sajnos — szeretett hazánkban először a latin nyelvet vezették be hivatalosan, úgyhogy II. Rákóczi Ferenc udvarában latin nyelven adták ki az első hazai hírlapot ezen a címen: "Mercurius Hungaricus." A latin nyelvet később a német váltotta fel a Habsburg uralom nyomása alatt, amelynek erejét Kossuth Lajos törte meg.

Csodálatos háttere van a mai fejlett irodalomnak, amelyről mi azt állítjuk, hogy Istennek egyik nagy adományai közé tartozik.

Nagyon helyesen mondja egyik költő az írott betűről a következőket:

"Ereklye, hangszer, fegyver s a tanárnak, írónak, tanítónak, politikusnak szerszám, az egész nép számára a múltban menedék, végvár, a jelenben pedig a gondolatközlés, a tapasztalatcsere legkifinomultabb eszköze.

A betűk viszik el gondolatainkat, szíveink minden kifejezhető érzelmét és életünk tarka-barka eseményeit távol élő szeretteinkhez s — ma már csak — néhány nap elmúltával, választ is kapunk ugyanilyen alapon és a közvetítés csak centekbe kerül.

Ezen a csodálatos találmányon keresztül van birtokunkban a Szentírás is, amely egyedüli a könyvek sokasága között, amely a jó Isten üzenetét hozza részünkre és hivatása az, hogy bennünket elkészítsen a jó Istennel való találkozásra. Megírásának története pedig, egyenesen a csodák csodája közé tartozik, mivel 1500 esztendőn keresztül írták, különböző országokban, különböző osztályba tartozó emberek és mégis összehozta a jó Isten a 66 könyvet, hogy egybekötve szolgálja Isten akaratát az emberiség felé és legyen egyedüli lelki vezetője az emberiségnek Isten felé.

Molnár Antal

EVANGÉLIUMI HÍRNÖK
GOSPEL MESSENGER

Published semi-monthly

OFFICE OF PUBLICATION
Hungarian Baptist Union of America
2844 East 130th St., Cleveland, O. 44120

Editor — Szerkesztő:
Rev. ANTON MOLNÁR
1370 Michigan Blvd.
Lincoln Park, Mich. 48146

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Subscription fee: $3.00 per year

Előfizetés és címváltozás
erre a címre küldendő:
Mr. John Szász
1619 Edward Avenue N. E.
Canton, Ohio 44705

Printed by
CLASSIC PRINTING CORPORATION
9029 Lorain Ave., Cleveland, O., 44102

ÍRÁS — OLVASÁS

(Folytatás az 1. oldalról)

közlésében tanítás és figyelmeztetés van.

Olvasó ember soha nem unatkozik. A nemes irodalom olvasása épít s a komoly irodalommal való foglalkozás élteti és élesíti az elmét.

Mindenki, aki megtanulta a betűvetést, tud írni. Aki megtanult írni, az még nem író, a szó irodalmi értelmében; arra azonban képes, hogy leírja azt, ami történik körülötte. Mindnyájunk élete tele van eseményekkel, gyülekezeteinkben még folyik az élet, az Úr működik, emberek megtérnek, ima meghallgatásra talál és az áldás esője még mindig száll reánk. Írjuk le ezeket s lesz valaki, aki átírja s az írás jó, magyaros és építő lesz.

Emlékezzünk a bevezető mondatra: az olvasás teljes emberré... és az írás pontos emberré tesz. Tény az, hogy nekünk van szükségünk az irodalomra. Az irodalom nevel, fejleszt és tökéletesít. Olvasás és írás mindnyájunk érdeke. Az irodalom támogatása nem egyoldalú jótétemény, hanem mindnyájunk részére nagy hasznot hajtó befektetés. Aki az irodalmat támogatja, magát fejleszti.

Dr. Udvarnoki Béla

Nők rovata

Női konf. elnöke: Bányai Sándorné
Alelnök: Németh Lajosné
Pénztáros: Mrs. Elizabeth Haydn

Rovatvezető: Szerencsy Mária, 105 Demott Lane, Somerset, N. J.

"MEGSZÁRADT A FŰ, ELHULLT A VIRÁG..."

...mondhatjuk együtt Ézsaiás próféta szavaival, mert naptári időrendben elérkeztünk a nyár végére, de ugyanakkor közösségi, gyülekezeti életünkben az Irodalom megemlékezésének napjára.

Az Irodalom igen sokirányú irodalmi terméket foglal magába — művészeti, tudományos, szépirodalmi, stb. műveket — de a mi keresztyén életünknek a legfontosabb irodalma az, amiről Luther Márton így nyilatkozott:

"Könyv csak egy van és az az Írás! Egyedül Krisztus és Krisztus mindenek felett, egyedül az Írások és a Biblia minden emberi tekintély felett!"

Jézus maga is ismerte az Írásokat és szerette is azokat. Kétség nélkül Máriát is oktatta az Írásokra, akinek "magasztaló énekéből" tudjuk, menynyire mély ismerete volt az Isten Igéjében.

Jézus használta is az Írásokat. Menjünk el vele a pusztába, egyedül van a magányban... egyedül van megkísértve... és csak egy fegyver van, amivel győzelmet arat a Sátán felett: "Meg van írva!" Háromszor hangzott határozott válasza a kísértő felé és tökéletes győzelmet aratott az Írás szavaival.

Egész életében, tanításaiban Jézus az Írásra támaszkodott és földi életének, a kereszten elhangzott utolsó szava is az Írás szerint volt, *(Zsolt. 31:6.)* "A Te kezeidbe ajánlom az én lelkemet!"

Ahogy Jézus földi életében szerette és használta az Írásokat, már ez a tény maga — ha mi követői vagyunk és szeretjük Őt — becsesebbé tehetné előttünk a Szentlélek általa ihletett, részünkre megíratott drága irodalmi örökséget, a *Bibliát.*

Jézus szerette, olvasta az Írásokat és aszerint élt, nem volt ellentét az Írás és az Ő élete között, Ő nyugodtan kijelenthette az Atya előtt: "...az én lábamnak szövétneke a te Igéd!" Mi pedig, akik az Ő követőinek valljuk magunkat, a mi emberi értelmünkkel magyarázzuk és a mi emberi elképzeléseinknek megfelelő módon alkalmazzuk is az Igét.

Isten Igéjét, az Ő igéjének üzeneteit továbbítja közösségünknek lapja, az Evangéliumi Hírnök is. Viszi a posta az Isten szolgái által megírt lelki táplálékot oda, ahol templom nélkül van a város... ahol nincs találkozása testvérnek testvérrel, ahol nincs imaközösség és az ima is csak egyedül szárnyal Isten trónja felé...

Oh, ezek a testvéreink várják ezt az irodalmi terméket, az Evangéliumi Hírnököt, ami hivatását hiven teljesítve viszi a lelki táplálékot és ezen felül az egyetlen összekötő kapocs úgy az országban, mint a határokon túl élő lelki testvérekkel. Ezek a testvérek nemcsak várják, de becsülik is lapunkat, becsülik az Írást, ilyen helyen nem marad olvasatlan, elfelejtett papír az Evangéliumi Hírnök!

Akit szeretünk, azért minden áldozatra készen vagyunk — tudja ezt mindenki — érzi ezt minden szerető szív. Most, az irodalmunk napján, nézzünk be mélyen lelkünkbe, nem bízott-e ránk valamit ebből a felelősségből az Úr, nem vagyunk-e adósak azzal, hogy valahol nélkülözik az Isten üzenetét?

Ha egyénenként csak egy léleknek tudnánk szolgálni azzal, hogy rendszeres lelki táplálékhoz jusson lapunk által nem volna-e ez Isten előtt

(Folytatás a 7. oldalon)

Szeretett Testvéreim az Ur Jézusban!

"AMI LEGSZEBB VOLT EZEN A NYÁRON..."

Ezzel kezdem levelem és amelytől nem sokat vártam s mégis olyan tartalmas lett. Tervezett utam nagyon jól sikerült. Hálás vagyok az én Uramnak érte. Ha csak visszagondolok a testvérekre, már boldog vagyok. Sok-sok testvérrel ismerkedtünk meg de mivel a nyelvet nem tudom, inkább zenéltünk és énekeltünk, ez valóban egy közös nyelv, Isten ajándéka.

Rokon-látogatóba mentünk édesapám nővéréhez — 48 éve nem látták egymást — de a fő célunk a hivők meglátogatása volt. Nagy, népes, lelkes fiatalságot találtunk, ha nem is tudtunk beszélni — csak édesapám tud románul — de kezet szorítottak és mosolyogtak.

Különösen az imaórák ragadtak meg, melyeken mindenki imádkozik és egymást kisérik az imában, majd a csendes kíséret szavakba formálódik, "add meg Uram neki!" — száll az együttes fohász az Úr felé.

Reggel 8 órától 9-ig 150-en imádkoztak, de mind sorba. 9-től 10-ig pedig a másik csoport, kb. 200 személy. (A kápolnában nem férnek el egyszerre.) 10 órától 12-ig — két részben — — volt az istentisztelet. A megelőző szombat este gyönyörű program volt, sok ének, zeneszám. Én is énekeltem húgommal magyarul, azt mondták a testvérek "en la inima" ez szívből jött! Hát akkor ne tudna valaki szívből énekelni, mikor érzi a közösséget?

Voltunk magyar gyülekezetben is Temesváron, ott három gyülekezet van a városban és éppen "aratási ünnepély" volt. Az örömteljes tapasztalatokat sok volna leírni...

És a Tisza-part? Hála az Úrnak érte! Ebben az évben először kis csoporttal kezdtük meg a gyermek-tábort. Nagyon kedvesek voltak, szerették az Igével való foglalkozást. Igen jól fogják fel. Legtöbbet Jézusról beszéltünk. E csoportból négyen adták át magukat Jézusnak s még másik két fiatal, akik nem voltak a táborozáson.

A befejező nap vasárnap volt, amikor alámerítést tartottunk a gyülekezetben.

Hát így lett nagyon szép ez a nyár nekem!

Testvéretek az Úrban:
Nagyajtai Eszter s. k.

AZ ELMULASZTOTT ALKALOM

(Lukács 18:18—27)

Az 1960-as olimpián az egyik délamerikai állam sportolóját szörnyű tragédia érte. Négy évig edzett a 800 méteres futásban azzal a szilárd elhatározással, hogy ebben a számban díjat fog nyerni. Elérkezett a döntő pillanat, de a versenyző nem volt a versenyzők között! Szállásán aludt! Mire felébredt, már elhangzott az eredménykihirdetés. Amikor rádöbbent, hogy átaludta a verseny idejét, kétségbeesetten így kiáltott fel: "Ez egy nagy szerencsétlenség, egy szörnyű tragédia! Számomra már mindennek vége!" Egy példa az elmulasztott alkalmak sokasága közül.

Valóban szörnyű tragédia, ha valaki egy olyan alkalmat mulaszt el, amely további életére döntő hatással bírt volna. Ezek az alkalmak nem szoktak ismét visszatérni! Főleg akkor nagy a csalódás, ha valaki hosszú időn keresztül lelkiismeretesen készül, minden erejét és idejét a cél elérésére összpontosítja és a végén egy kis mulasztás miatt minden terve füstbe megy.

Az Újszövetségben egy hasonló esetet találunk. Egy fiatalembernek az volt a célja, hogy az örök életet elnyerje. Mindent megtett a cél elérése érdekében! Már fiatal korában megtanulta a parancsolatokat, a legnagyobb óvatossággal ügyelve azok betartására. De ez sem volt elég. Tovább kutatott, tanult. Egyszer Jézushoz ment a következő kérdéssel: "Mit tegyek, hogy az örök életet elnyerjem?" Jézus így felelt neki: "Add el vagyonodat, oszd szét a szegényeknek és jöjj, kövess engem!"

Erre a fiatal szomorúan eltávozott, mert vagyonához mindennél jobban ragaszkodott. Elmulasztotta életének legdöntőbb pillanatát! Elnyerhette volna azt, ami után évekig törekedett! Hiába volt eddigi fáradsága, mert a döntő lépésnél meghátrált!

Könnyen arra a következtetésre juthatunk, hogy ez a történet csak a gazdagoknak szól. Helytelen lenne azt gondolni, hogy ez az ember azért nem nyerte el az örök életet, mert vagyona volt! Senkinek sem jutna eszébe azt mondani: A sportoló azért nem lett olimpiai bajnok, mert aludni szokott. Aludni mindenkinek kell. A tragédia az volt, hogy ő a verseny idején aludt. A zsidó ifjúnál az volt a baj, hogy amikor Krisztus hívta, neki a vagyona többet jelentett, mint Krisztus.

Mindnyájan valamit magunkénak mondunk. Lényegtelen, hogy ez egy palota, vagy egy kunyhó, aranyköntös, vagy koldusruha. Ha ez számunkra többet jelent, mint Jézus Krisztus, ha inkább ahhoz ragaszkodunk, akkor elcseréljük örök életünket a földi javakért!

Jézus bennünket is döntésre hív, amikor ezt mondja:

"Aki atyját vagy anyját jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám. Aki fiát, vagy leányát jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám. Aki föl nem veszi keresztjét, s nem követ engem, nem méltó hozzám. Aki meg akarja tartani életét, elveszti azt, de aki én érettem elveszti életét, megtalálja azt."

Az örök életet tehát csak az nyeri el, aki Jézus Krisztust első helyre állítja életében és kész érette mindent feláldozni.

Vizsgáljuk meg tehát életünket, nincs-e valami, ami elválaszt bennünket Krisztustól! Ne ragaszkodjunk múlandó dolgokhoz, amikor Krisztus felkínálja nekünk az örök életet.

Kedves olvasóm! Számodra ez a döntő óra! Most kér téged Krisztus: "Add fel azt, ami eddig visszatartott és kövess engem!" *Rev. J. Macher*

Meg van írva

Minden emberi próbálkozás hiányosnak bizonyulna, ha az írott betűnek az emberi életre kiható áldásait akarná elmondani. Az írást nevezhetnénk a gondolatok lerögzítésének is. Az ember hallás utáni felfogóképessége igen hiányos, de papíron megörökítve, a szavak újra és újra áttekinthetők. Ha a leírt szavakat is többféleképpen lehet érteni és félremagyarázni, mennyivel inkább a kimondott szót. De mindamellett írás nélkül az ember még mindig a sötét korban élne.

Emlékezzünk vissza gyerekéveinkre, amikor nagy keservesen az első idomtalan betűket rajzolgatni kezdtük. És később, amikor beszélni kezdett hozzánk a betű, néma, de érthető szavakkal. Egy csodálatos világ nyílt meg előttünk, amikor mások gondolatát olvashattuk a betűkön keresztül, amikor már mi is levelet írhattuk és elmondhattuk valakinek örömeinket és bánatainkat. Ki mondhatná el, hogy mit jelent egy édesanyának, amikor látja a levélhordót, kezében azzal a levéllel, amit az ő fia írt a messze távolból? Nem csodálatos-e az, amikor évszázadok, sőt évezredek távlatából beszél hozzánk valaki az írott betű által? Amikor a gyermek iskolába kezd járni, első eszköz részére a tudás elsajátításában a könyv. De nem nélkülözheti azt a tudós sem.

Bennünket e helyen inkább az az írás, az az irodalom érdekel, ami az Isten ismeretére vezetett bennünket. Amikor előttünk először Istenről bizonyságot tettek, így kezdték: "így van írva a Bibliában." János 1:1-ben ezt olvassuk: 'Kezdetben vala az Ige.' Honnan tudjuk azt, hogy kezdetben vala az Ige? Mert így olvassuk! Ezek után kutatni kezdjük azt a kezdetet, amiről a Biblia beszél, ami részünkre már szintén meg van írva.

Jézus maga is ezt mondja: "Tudakozzátok az írásokat..." Ő maga is a Sátánnal való nagy küzdelmében az Írásra hivatkozik, arra az írásra, amit az Isten Lelkének diktálására írtak a szent emberek. Ha ma kivennék kezünkből az Isten írott Igéjét mint vakok botorkálnánk a sötétben. A mindennapi kenyerünk mellett a betű által megörökített Ige is nélkülözhetetlen táplálékunkká lett. Testvérem, hogy erre most emlékeztethetlek, ezt is a betű tette lehetővé.

Azonban, ami jó és hasznos az ember részére, azt a Sátán is tudja használni a maga céljaira. Amennyire értékes és nélkülözhetetlen az írás az Isten Igéjének terjesztésében, éppen olyan átok a gonoszok kezében. A magunk részéről megállapíthatjuk, hogy

(Folytatás a 8. oldalon)

A MI IRODALMUNK

Ha valaha szükség volt magyar hivő irodalomra, az az idő most van. Magyar gyülekezeteink fogynak rohamosan. Vagy elangolosodnak és ezzel el is térnek az eredeti magyar hivő gyülekezeti élettől; vagy pedig örökre megszűnnek hivő gyülekezeteknek lenni, bezárva önmaguk előtt a Sion kapuit.

De úgy az elangolosodott, mint a végleg megszűnt gyülekezetek területén ott élnek még tovább a mi oly igen szeretett magyar testvéreink. Ezek a mi hivő testvéreink sohasem fognak más lelki táplálékhoz folyamodni, mint amit a hivő magyaroktól kapnak.

Sok helyen idő előtt bezártak a magyar gyülekezetek vagy idő előtt teljesen elangolosodtak. Végzetes mulasztás lehet nem bevezetni az angol nyelvet egy-egy gyülekezetbe, de a leggonoszabb gonoszság beszüntetni a magyar nyelvű igeszolgálatot, ahol még magyarok vannak! Magam voltam magyar nyelven evangélizálni egy helyen, ahol az esténkénti magyar hallgatók száma 80—100 körül volt. Ebből gyülekezeti tag volt kb. 40. Mikor új prédikátor került ebbe a gyülekezetbe, azon indokkal, hogy nincsenek már magyarok, beszüntették a magyar szolgálatot. Kérdést intéztem egy vezető taghoz ezirányban, hogy miért szüntették meg a magyar szolgálatot; hát mióta én ott voltam, mind meghaltak a magyarok? Íme, ez volt a felelet:

"Fülöp testvér, akik ott voltak az evangélizáción, ott vannak az imaházban ma is." Ezeknek a magyaroknak nagyobb része nem tud angolul, tehát fő lelki táplálékuk a Biblia és az Evangéliumi Hírnök.

Egy másik gyülekezetben magyar igehirdetés után a gyülekezet bizottsága elé hívtak és tiltakoztak ellene, hogy én az ő gyülekezetükbe járok magyarul prédikálni. A hallgatók száma, akik a magyar istentiszteleten résztvettek, 30—40 volt. Nagy harc folyt a prédikátor, ill. bizottság és a magyarok között. Könnyen megtörténhetett volna, hogy a magyarok otthagyják saját maguk által épített imaházukat. De a prédikátornak kellett mennie és újból bevezették a magyar szolgálatot is, az angol szolgálat mellett.

Egy harmadik helyen három esztendő után most újból visszaállították a magyar vasárnapi iskolai osztályt és egyéb magyar szolgálatokat az angol szolgálatok mellett.

Ezek viszont csak kivételes esetek. Legtöbb helyen, ahol nem magyar prédikátor van —, megszűnt a magyar szolgálat.

Sajnos, az is előfordult, hogy a magyarul beszélő prédikátor szüntette be a magyar szolgálatot. Nemrégen egy volt magyar gyülekezetbe hívtak meg szolgálni, ahol a tagok számának nagyrésze ma is magyar, de a prédikátornak az volt a kívánsága, hogy egy szót se ejtsek magyarul. Persze, az odautazásomból semmi sem lett...

Legnagyobb baj az, hogy igen sokszor az érzelem dominál, nem Krisztus Urunk szava, aki azt mondotta, hogy 'ahol ketten vagy hárman egybe gyülnek az én nevemben, ott vagyok közöttük'. Nos, ahol két magyar egybegyül, a harmadik, Aki ott van köztük, maga az Úr Jézus Krisztus! Szabad hát meggátolni oly összejövetelt, ahol az Úr is jelen van?

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy legtöbb amerikai hivő magyarnak legfőbb lelki olvasmánya az Evangéliumi Hírnök, a Biblia és esetleg még egy pár jó magyar könyv.

De nemcsak Amerikában van szükség az Evangéliumi Hírnökre. Jár az szerte e világba, ahol csak hivő magyarok élnek. Elmegy keletre, nyugatra, északra és délre és viszi az Úr üzenetét az árva magyarok részére, akik kiszakadtak a messze idegenbe a magyarok közül.

Mi sem bizonyítja jobban a hivő magyarok lelki vágyódását az Evangéliumi Hírnök után, mint az, hogy bár sokan az örök hazába költöztek, mégsem fogyott az előfizetők száma.

☆ ☆ ☆

Isten a mi szívünkre helyezte az Evangéliumi Hírnököt. Hálásak vagyunk érte az Úrnak? Hálásak vagyunk Istennek azért, hogy van egy havonta kétszer megjelenő, magas nívójú, lelki tartalmú lapunk? Hálásak vagyunk, hogy Isten meghallgatta bőjtöléses imádságainkat és a Szerkesztő kezébe visszaadta a tollat, hogy tovább végezze szolgálatát Isten dicsőségére és az emberek lelki javára? — Annyira szeretünk valamit, amennyit áldozni tudunk érte.

Közeledik a mi Irodalmi Napunk. Tartsuk meg minden gyülekezetben! Tartsák meg a magyarok ott is, ahol már elnémították a magyar szolgálatot. Rendezzenek gyűjtést maguk között; nevezzenek ki egy irodalmi pénztárost, aki kezeli és beküldi az irodalom támogatását szolgáló pénzt. És ahol egy hivő család, vagy csak egyetlen egy hivő lélek él, ott is mozduljon meg a szív és írja a kéz a pénzesutalványt a mi irodalmunk támogatására. Ne felejtsük el, hogy minden elmúlik, csak az marad meg, amit Jézusért teszünk. Tegyük hát Jézusért, a mi irodalmunkért, amit tehetünk!

Fülöp Árpád

"MEGSZÁRADT A FŰ, LEHULLT A LEVÉL"

(Folyt. az 5. oldalról)

kedves szolgálat? Nem ragyogna-e egy csillaggal több a te koronádban, amivel megjutalmaz a te Urad? Bár hangzana felénk is egykor Jézus elismerő szava: "...ez amit tehetett, megtette!"

Gondolj arra is, amit Ézsaiás 40:8.-ben mond a próféta:

"...Istenünk beszéde mindörökre megmarad," A virág is elhull, a fű is elszárad, de . . . Isten szava örök. Isten hozzánk intézett üzenete olyan becses, örökérvényű, hogy eddig sem idő, sem emberek megsemmisíteni nem tudták.

Jézus tanítványa, ha kívánod mélyebben megismerni Őt, ha szeretetben, tiszteletben többet kívánsz adni Jézusodnak, *olvasd és szeresd az Írásokat* és nyersz Ő érte égő, lángoló szívet és akkor tovább semmi sem, még az áldozat sem lesz nehéz!

REV. ATTILA TIVADAR MEGHALT

(1893. DEC. 31— 1966. OKT. 1.)

"Íme, hamar eljövök; és az én jutalmam velem van, hogy megfizessek mindenkinek aszerint, amilyen a cselekedete." (Jel. 22:12.)

A mi testvérünk elment, hogy elvegye az ő munkájának jutalmát.

Attila Testvér 42 éven át hirdette az evangéliumot. Nyolc évig Magyarországon, 34 éven át pedig itt Amerikában.

17 éven át, a Menházunknak volt igazgatója, Szövetségünk megbízásából s ott végzett áldásos munkáját ismerjük.

Menházunk nem tudott volna oda fejlődni, ahova fejlődött, ha nem a mi kedves testvérünk állt volna ennek az Intézetnek az élén.

Vezetése alatt sok nehézséggel küzdött menházunk, amiért is mi nem tudtuk őt úgy honorálni, mint kellett volna és ezért bocsánatot kérünk az Úrtól, de szövetségünk anyagi nehézségekkel küzdött.

Testvérünk nem volt sem elégedetlen, se el nem csüggedt, hanem szokás-mondás szerint, "állta a sarat", hogy a munka előre haladhasson, az ügyek intézve legyenek és idős testvéreink hiányt ne szenvedjenek.

Épületeink is nagyon rozoga állapotban voltak és Szövetségünknek erős, szívós emberre volt szüksége ezek rendbehozására és ezt az embert az ő személyében találtuk meg. Nem volt ingadozó ember, hanem bátran szembenézett a nehézségekkel, nem rettent meg, hitében pedig még erősebb volt.

Nagy segítség volt mellette kedves felesége, aki ha kellett, erősítette, vagy buzdította, úgy, ahogy a szükség kívánta és mi határozottan mondhatjuk, hogy neki valóban segítőtársat adott az Úr, mert közösen vitték előre a munkát sok eredménnyel.

Most, amikor visszatekintünk küzdelmes munkájukra, az énekíró szavai jutnak eszünkbe:

"Mégis jó már itt messziről,
Beszélni a vihar felől..."

Ha visszajöhetne csak egy keves időre is, sokat tudna mondani arról, amit hitben bírt itt. Tudjuk, hogy ez lehetetlen és így Dáviddal mondjuk: ő már nem jön többet vissza, hanem mi megyünk hozzá.

Vajon ki következik utána? Legyünk készen, amikor szólít az Úr!

Testvérünktől sokat tanulhattunk. Türelmes ember volt és a sokféle izmusok nem ingatták meg soha. Tudta mindig, hogy kiben lett hivővé és azt is, hogy Megváltója él. Dicső tudat ez, egy hivő emberre nézve. Lincolnnak mondása szerint: nem cserélt vallást a folyó közepén.

Szemei is Jézusra voltak függesztve és ha bajok adták elő magukat, először Neki mondta meg s Tőle kérte a kivezető utat. Jó volna ezt sokunknak gyakorolni. Ő most elment, hogy elvegye méltó jutalmát.

Fizikai munkában is szorgalmas ember volt, és a restségnek kenyerét nem ette. E sorok írója sokat dolgozott vele a watervilieti (Mich.) menháznál, de mindig arra gondoltunk, hogy a mások javára dolgozunk. Erre buzdít bennünket az énekíró is:

"Más javát keressed..."

Ő igen, elment és figyelmeztetőül int felénk, hogy legyünk készen, amikor hangzik az Úr hívó szava a hazamenetelre.

Egyéniségében keressük a jótulajdonságot és rendezzük életünk sorsát, úgyhogy meg ne szégyenüljünk!

Drága Attila Testvér! Adjon az Úr néked édes álmokat! Pihenésed legyen csendes ott, mi pedig szíveinkben őrízzük emléked itt!

Jóéjszakát kívánunk innen addig, amíg jóreggelt mondhatunk odaát.

Amen.

Vér Ferenc

MEG VAN ÍRVA

(Folytatás a 6. oldalról)

amilyen gazdag a világi irodalom, sőt nagy nemzetek vallásos irodalma is, éppen olyan szegény a mi kis magyar baptista közösségünk irodalmi termékekben. Belefoglalhatjuk ebbe az egész világra kiterjedő iratmisszionkat. De mert kicsi a fény, amit mi szétszórhatunk, ez még nem ok annak kiirtására. Sőt ellenkezőleg: mert hiányok mutatkoznak, annál inkább kell becsülnünk azt, ami megvan. Egy kicsi fény nem világíthatja be az egész sötét tájat, de elég lehet ahhoz, hogy egy eltévedettet céljához vezessen.

Mivel magam is sokat görnyedezem íróasztalom mellett, hogy szerény tehetségemmel írjak valamit arról a nagy isteni kegyelemről, amivel az Úr körülvesz bennünket — de arról az ítéletről is, amely az engedetlenségnek lesz a következménye — tudom, milyen áldozattal jár az ilyen szolgálat. De az a tudat, hogy a papírra vetett gondolat a világ bármely táján olyan emberek kezébe kerülhet, ami őket lelki épülésben részelteti —, minden áldozatot kipótol.

"Tudakozzátok az írásokat", mondta az Úr. De testvéreim, írás nincs, ha valaki előbb nem ír. Viszont az írás is haszontalan, ha valaki azt nem olvassa. Ha egy Lélek vezeti az írót és olvasót, az Isten áldása nem maradhat el. Ha az írók, mint olvasók megteszik kötelességüket, nem lesz ok ezen a téren aggodalmaskodásra.

Vajda Pál

Aki azt mondja, hogy szeretem az Urat, de nem szereti olvasni a Bibliát, nem szereti az egyiket sem.

* * *

Jézus ma is halott azoknak, akik nem mentek be Péterrel és Jánossal az üres sírba. (Jn. 20:3—8.)

* * *

Aki előbbre teszi a holnapi napot a mainál, nem becsüli az a holnapit sem.

* * *

Ha a Sátánnak hatalmában volna, befogná a száját minden prédikátornak és igehirdetőnek, hogy soha ne beszéljenek Jézus keresztjéről. BODA SÁNDOR